

Justis- og beredskapsdepartementet
Innvandringsavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Oslo, 08.08.2016

Deres ref: 16/33 - TNF

Høring – Europakommisjonens forslag til endringer i Dublin III-forordningen og Eurodac II-forordningen, samt forslag om å endre mandatet til Det europeiske støttekontoret for asyl (EASO).

Vi viser til departementets høringsbrev av 20.06.2016 i anledning Europakommisjonens forslag av 04.05.2016 om endringer i Dublin III-forordningen¹ og Eurodac II-forordningen,² samt forslag om et nytt EU-byrå for asyl som vil erstatte dagens europeiske støttekontor for asyl (EASO).³ NOAS har merket seg at Norge deltar i behandlingen av forslagene om endring i Dublin III- og Eurodac II-forordningene, men ikke i behandlingen av forslaget om å endre EASO.⁴ NOAS takker for at vi får anledning til å gi våre kommentarer til forslaget før regjeringen tar stilling til det.

Vi er enig i Europakommisjonens vurdering om at dagens europeiske asylsystem har grunnleggende strukturelle svakheter, at det er ineffektivt og at det ikke sørger for en bærekraftig fordeling av ansvar.

Slik forslaget til det nye systemet er utformet i dag, kan NOAS imidlertid ikke se at det vil bidra til mer effektiv håndtering av personer med internasjonalt beskyttelsesbehov. En rekke eksperter i internasjonal asylrett har påpekt at forslaget har strukturelle svakheter. Det vises til analyser og kommentarer av Francesco Maiani,⁵ Meijers komité,⁶ Constantin Hruschka,⁷ Steve

¹ Forslag til omarbeidet Dublin III-forordning, 04.05.2016, tilgjengelig fra: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/european-agenda-migration/proposal-implementation-package/docs/20160504/dublin_reform_proposal_en.pdf

² Forslag til omarbeidet Eurodac II-forordning, 04.05.2016, tilgjengelig fra: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/european-agenda-migration/proposal-implementation-package/docs/20160504/eurodac_proposal_en.pdf

³ Forslag til nytt EU-byrå og opphevelse av EASO, 04.05.2016, tilgjengelig fra: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/european-agenda-migration/proposal-implementation-package/docs/20160504/easo_proposal_en.pdf

⁴ Justis- og beredskapsdepartementet, 'Høring av Europakommisjonens forslag til reform av CEAS - Eurodac, Dublin og EASO', 20.06.2016, tilgjengelig fra: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing-av-europakommisjonens-forslag-til-reform-av-ceas---eurodac-dublin-og-easo/id2505325/> side 2.

⁵ Francesco Maiani, 'The Reform of the Dublin III Regulation', Study for the LIBE Committee, juni 2016, tilgjengelig fra: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/571360/IPOL_STU\(2016\)571360_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/571360/IPOL_STU(2016)571360_EN.pdf)

⁶ Meijers Committee, 'Note on the proposed reforms of the Dublin Regulation, the Eurodac recast proposal and the proposal for an EU Asylum Agency', CM1609, June 2016, tilgjengelig fra: http://www.commissie-meijers.nl/sites/all/files/cm1609_note.pdf

⁷ Constantin Hruschka, 'Dublin is dead! Long live Dublin! The 4 May 2016 proposal of the European Commission', EU Migration and Asylum Blog, 17. mai 2016, tilgjengelig fra: <http://eumigrationlawblog.eu/dublin-is-dead-long-live-dublin-the-4-may-2016-proposal-of-the-european-commission/>

Peers,⁸ ECRE⁹ og PRO ASYL.¹⁰ NOAS er særlig bekymret over at flere punkter i forslaget kan komme i strid med Norges Grunnlov og internasjonale forpliktelser.

Ikke et mer effektivt eller bærekraftig system

NOAS mener at forslaget ikke vil oppnå formålet med å vesentlig avlaste Schengenland på EUs yttergrenser, og vi er bekymret over de potensielle konsekvensene for mottaksforhold og rettssikkerhet for asylsøkere. Vi ser tre hovedgrunner til at forslaget ikke innebærer en strukturell forandring til et mer effektivt og bærekraftig system:

For det første skal ansvaret for håndtering av asylsøknader, samt mottaks- integrering- og returansvar, fortsatt overveiende ligge hos Schengenland på EUs yttergrenser. Etter artikkel 34 skal ansvarsfordeling aktiveres kun for land der antall asylankomster overstiger 150% av referansenummer beregnet i forhold til landets bruttonasjonalprodukt og befolkningens størrelse. Etter artikkel 36(2) skal ansvaret fordeles mellom andre Schengenland kun når det gjelder asylsøkere som kommer etter at 150%-terskelen i landet er nådd. Forslaget innebærer altså at ansvarsfordeling skal aktiveres etter at asylsystemet i landet allerede har blitt vesentlig belastet. Denne mekanismen skal etter artikkel 36(3) dessuten ikke avlaste landet fra ansvaret for saker som nektes realitetsbehandlet etter EU-regler om første asylland og trygt tredjeland, for saker som hurtigbehandles fordi søkerens hjemland anses som trygt og for saker hvor nasjonale sikkerhetshensyn gjør seg gjeldende.

For det andre gir forslaget få insentiver til Schengenland på EUs yttergrenser for å sikre at asylsøkere fremmer sine asylsøknader der – et kjent strukturelt problem også under Dublin III.¹¹ Tvert imot vil fjerning av regler om opphør av ansvar etter artikkel 19 i Dublin III-forordningen, samt fjerning av bindende overtagelsesfrister i ny artikkel 30, skape ytterligere insentiver for manglende registrering.

Ny artikkel 3(3) vil ikke eliminere de negative insentivene. Bestemmelsen pålegger Schengenland hvor asylsøknaden først er fremmet en pre-vurderingsplikt som innebærer en vurdering om (a) saken kan nektes realitetsbehandlet etter regler om første asylland og trygt tredjeland og (b) om saken kan behandles i en hurtigprosedyre. Etter artikkel 3(4) skal imidlertid det øvrige ansvaret for saker som nektes realitetsbehandlet, samt ansvaret for saker behandlet i hurtigprosedyre, ligge hos landet som har pre-vurdert dem. NOAS kan ikke se at

⁸ Steve Peers, 'The Organisation of EU asylum law: the latest EU asylum proposals', EU Law Analysis Blog, 6. mai 2016, tilgjengelig fra: <http://eulawanalysis.blogspot.no/2016/05/the-organisation-of-eu-asylum-law.html>

⁹ ECRE, 'Comments on the Commission Proposal to recast the Eurodac Regulation COM(2016) 272', juli 2016 tilgjengelig fra: <http://www.ecre.org/wp-content/uploads/2016/07/ECRE-Comments-Eurodac-proposal.pdf>; ECRE, 'Comments on the Commission Proposal for a Regulation on the European Union Agency for Asylum and repealing Regulation (EU) No 439/2010 COM(2016) 271', juli 2016, tilgjengelig fra: http://www.ecre.org/wp-content/uploads/2016/07/ECRE-Comments-EU-Asylum-Agency-July-2016-final_2.pdf

¹⁰ PRO ASYL, 'The planned reform of the Dublin system: Humanitarian flexibilities are to be removed', juni 2016, tilgjengelig fra: <https://www.proasyl.de/en/material/the-planned-reform-of-the-dublin-system-humanitarian-flexibilities-are-to-be-removed/>

¹¹ European Commission, 'Report from the Commission to the European Parliament and the Council on the evaluation of the Dublin system', 6.6.2007, tilgjengelig fra: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52007DC0299&from=EN> side 9; se også: Guild et al., 'Enhancing the CEAS and alternatives to Dublin', Study for the LIBE Committee, juli 2015, tilgjengelig fra: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/519234/IPOL_STU\(2015\)519234_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/519234/IPOL_STU(2015)519234_EN.pdf) sider 54-55.

dette er en bærekraftig løsning. Jo høyere antall asylankomster, desto mer krevende blir oppfyllelse av pre-vurderingsplikten etter artikkel 3(3). Overføring av asylansvaret til tredjeland utenfor Schengen er dessuten avhengig av tredjelandets politiske vilje og kan møte administrative, praktiske og ikke minst juridiske utfordringer. NOAS mener at Schengenland på EUs yttergrenser under press fortsatt vil ha insentiver til å unnlate å registrere asylsøkere i transitt, mens andre Schengenland vil ha insentiver til å svare på dette med direkte anvendelse av Dublin-kriterier i forordningens kapittel III i strid med pre-vurderingsplikten.

For det tredje tillegger forslaget ikke flykningers autonomi noen vekt når det gjelder deres evne til selv å identifisere asylland med best tilpassende integreringsforhold. Tvert imot. Etter artikkel 5 skal asylsøkerens uautoriserte «sekundærbevegelse», dvs. transitt fra første Schengenland til et annet Schengenland, sanksjoneres. NOAS mener at et system hvor asylsøkere anses som en slags «pakker levert til feil adresse» undergraver asylsøkeres samarbeidsvilje og tillit til asylinstituttet. Det vil kunne føre til forsinket identifisering, unødvendige økonomiske kostnader og ikke minst svekket integreringspotensial. I likhet med Francesco Maiani mener NOAS at flykningens preferanser bør tillegges vekt i ansvarsfordelingsprosessen.¹²

Lovstridig overføring av asylansvaret til tredjeland utenfor Schengen

NOAS er særlig bekymret for at asylansvaret for personer med internasjonalt beskyttelsesbehov som søker om asyl i Europa etter den foreslåtte artikkel 3(3) skal overføres til samarbeidende naboland utenfor Schengen. Bestemmelsen forplikter Schengenland hvor asylsøknaden først er fremmet til å vurdere om saken kan nektes realitetsbehandlet etter artikkel 35 (første asylland) og artikkel 38 (trygt tredjeland) i EUs Prosedyredirektiv.¹³

NOAS har merket seg Europakommisjonens tolkning av artikkel 38 i Prosedyredirektivet i forbindelse med den såkalte «EU-avtalen» med Tyrkia. I følge Kommisjonen er det ikke et vilkår om at samarbeidende tredjeland må være folkerettslig bundet av flyktningkonvensjonens bestemmelser for at overføring til tredjelandet skal kunne skje.¹⁴ Vi er uenig i Kommisjonens tolkning, og i likhet med professor James Hathaway mener NOAS at en slik tolkning er i strid med folkeretten.¹⁵ En av konsekvensene av Kommisjonens tolkning er at flyktninger overført til samarbeidende naboland utenfor Schengen effektivt kan bli fratatt rettigheter garantert under flyktningkonvensjonen, inkludert rett til arbeid mv. i konvensjonens artikkel 24.

NOAS advarer sterkt mot etablering av en praksis hvor personer med internasjonalt beskyttelsesbehov skal kunne overføres til tredjeland som ikke nødvendigvis er folkerettslig bundet av de samme relevante internasjonale forpliktelsene eller hvor mottaksforhold og rettsikkerhetsgarantier ikke er tilstrekkelig ivaretatt. NOAS påpeker i denne sammenheng at

¹² Francesco Maiani, 'The Reform of the Dublin III Regulation', Study for the LIBE Committee, juni 2016, tilgjengelig fra: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/571360/IPOL_STU\(2016\)571360_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/571360/IPOL_STU(2016)571360_EN.pdf) side 58.

¹³ Forslagets artikkel 3(3) henviser til Prosedyredirektivets artikkel 33(2) bokstav b og c, som igjen henviser til Prosedyredirektivets artikler 35 og 38.

¹⁴ Se brevet fra Mr Matthias Ruete, Director General, Directorate-General, Migration and Home Affairs, European Commission, til Mr Vasileios Papadopoulos, Secretary-General, General Secretariat for Population and Social Cohesion, 5. mai 2016, tilgjengelig fra: <http://statewatch.org/news/2016/may/eu-com-greece-turkey-asylum-letter-5-5-16.pdf>

¹⁵ James C. Hathaway, 'Taking refugee rights seriously: A reply to Professor Hailbronner', Verfassungsblog, 12.03.2016, tilgjengelig fra: <http://verfassungsblog.de/taking-refugee-rights-seriously-a-reply-to-professor-hailbronner/>

det i Tyrkia kun er syrere som har lov til å søke om arbeidstillatelse. Retten tilfaller ikke flyktninger i konvensjonens forstand som har en annen nasjonalitet.¹⁶ I praksis garanterer Tyrkia heller ikke retten til gratis grunnskoleutdanning for alle mindreårige asylsøkere og flyktninger som påkrevd av Barnekonvensjonens artikkel 28(1)(a) og flyktningkonvensjonens artikkel 22.¹⁷

Retten til familieliv undergraves

NOAS støtter forslaget til å utvide definisjonen av nær familie i artikkel 2(g). Vilkåret om at familien må ha eksistert i søkerens hjemland foreslås fjernet; det skal være tilstrekkelig at familien ble etablert før søkeren ankom Schengenterritoriet. I tillegg skal søkerens søsken anses som nær familie. Vi ser imidlertid to hovedgrunner til at forslaget ikke i tilstrekkelig grad vil styrke flyktningens rett til familieliv:

For det første oppstiller ikke forslaget en felles standard for beviskrav. NOAS mener at medlemstater bør forpliktes til å tilby en DNA-prøve i saker hvor søkerens tilknytning til den anførte familiemedlem settes i tvil.

For det andre skal spørsmålet om hvilket Schengenland som er ansvarlig avgjøres først *etter* vurderingen av om saken kan nektes realitetsbehandlet. Etter ny artikkel 3(3) skal en medlemsstat hvor asylsøknaden først er fremmet vurdere om saken kan nektes realitetsbehandlet etter EUs regler om første asylland og trygt tredjeland. Dersom saken nektes realitetsbehandlet vil søkeren i praksis kunne bli overført til et samarbeidende tredjeland utenfor Schengen, selv om søkeren har nære familiemedlemmer, inkludert enslige mindreårige barn, i landet han eller hun søkte om asyl i eller i et annet Schengenland. NOAS mener en slik praksis kan komme i strid med artikkel 8 i Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK), og at i saker som involverer barn kan dette også komme i strid med Barnekonvensjonens artikkel 3(1).

Flyktninger i orbitsituasjon på ubestemt tid

NOAS er bekymret for at forslaget vil skape såkalte «orbitsituasjoner», hvor ingen land tar ansvar for behandling av asylsøknaden. Det vises til at bindende overtagelsesfrister (se ny art. 30) samt regler om opphør av ansvar (nåværende art. 19) foreslås fjernet. NOAS påpeker at bindende overtagelsesfrister opprinnelig var eksplisitt ment å forhindre at orbitsituasjoner oppstår.¹⁸

NOAS påpeker videre i denne forbindelsen at det ikke nødvendigvis er asylsøkere selv, men manglende samarbeid mellom medlemsstater, som gjør at overføring ikke gjennomføres, bl.a. når myndigheter unnlater å dele eller akseptere relevante bevis med sikte på å slippe å ta

¹⁶ NOAS, 'Seeking Asylum in Turkey: A critical review of Turkey's asylum laws and practices', april 2016, tilgjengelig fra: <http://www.noas.no/wp-content/uploads/2016/04/NOAS-rapport-Tyrkia-april-2016.pdf> sider 28-29.

¹⁷ Ibid. side 27.

¹⁸ European Union: European Commission, *Proposal for a Council Regulation establishing the criteria and mechanisms for determining the Member State responsible for examining an asylum application lodged in one of the Member States by a third-country national*, 26 July 2001, COM(2001) 447 final, tilgjengelig fra: <http://www.refworld.org/docid/47fdfb2ed.html> side 19, art. 20(4).

ansvar.¹⁹ NOAS bemerker at forslaget ikke løser relaterte bevismessige og strukturelle problemer.

Begrenset rett til et effektivt rettsmiddel

NOAS finner det positivt at etter artikkel 28(3) skal en klage mot et vedtak av første instans om overføring automatisk innebære utsatt iverksettelse inntil klagen er behandlet. Vi er imidlertid bekymret over at rett til et effektivt rettsmiddel i artikkel 28 foreslås begrenset, både når det gjelder klagefristen og bestemmelsens virkeområde.

Etter artikkel 28(2) skal søkeren ikke lenger gis «en rimelig frist» for å fremme en klage mot et vedtak om overføring, men sju dager etter underretning om avgjørelsen. NOAS er ikke overbevist om at sju dager er nok for å sikre et reelt effektivt rettsmiddel i alle saker.²⁰ Vi mener at forslaget på dette punktet i noen saker kan komme i strid med artikkel 13 i EMK. Det er påfallende at det foreslås å gi asylsøkere kun sju dagers frist for å påklage et vedtak om overføring, mens stater etter foreslått artikkel 24 skal gis to ukers frist for å sende en anmodning om overtakelse ved et treff i Eurodac eller VIS, noe som generelt ikke innebærer noen bevismessige problemstillinger.

Etter forslagens artikkel 28(4) skal vurdering av klager mot et vedtak om overføring begrenses til spørsmål som i praksis kun faller under virkeområdet av EMK art. 3 og 8. NOAS mener forslaget på dette punktet er i direkte strid med retten til et effektivt rettsmiddel i EMK art. 13, som gjelder i forhold til alle konvensjonsrettigheter.

Barnets beste ikke sikret for enslige mindreårige asylsøkere

Kommisjonen foreslår i artikkel 10(5) at ansvaret for enslige mindreårige asylsøkere som ikke har et familiemedlem i noen Schengenland skal overføres til Schengenlandet hvor asylsøknaden først ble fremmet. Ansvaret skal etter bestemmelsen overføres «med mindre det er demonstrert at dette ikke er til barnets beste». NOAS mener at bestemmelsens ordlyd er juridisk uholdbar. Vi kan ikke se at utsendelse av et barn til et annet medlemsland hvor barnet ikke har et familiemedlem kunne være til barnets beste. I en konkret sak innebærer utsendelsen forsinket vurdering av barnets beskyttelsesbehov og psykisk belastning for barnet med potensielt alvorlige konsekvenser for barnets kognitive utvikling.²¹ Overføring av ansvaret for enslige mindreårige som ikke har et familiemedlem i noen Schengenland kan således ikke være til barnets beste, som også påpekt av Den europeiske unions domstol i *MA*.²²

Det foreslås videre i artikkel 8(2) at en enslig mindreårig asylsøker ikke vil ha rett til representant, med mindre barnet befinner seg i medlemsstaten der hun eller han bør være. NOAS mener at det ikke vil være mulig å ivareta barnets beste på en meningsfylt måte dersom barnets rett til representant fjernes. Det vises til at spørsmålet om hvilket land som skal være ansvarlig etter artikkel 10(2-5) ofte innebærer bevismessig komplekse vurderinger, inkludert i

¹⁹ Nylig illustrert i saker *Ghezelbash* (C-63/15), CJEU, 07.06.2016 og *Karim* (C-155/15), CJEU, 07.06.2016.

²⁰ Se også *Diouf* (C-69/10), CJEU, 28.07.2011, avsnitt 66-68.

²¹ Tammy M. Bean, Elisabeth Eurelings-Bontekoe, Philip Spinhoven, 'Course and predictors of mental health of unaccompanied refugee minors in the Netherlands: One year follow-up', *Social Science & Medicine*, Vol. 64, No. 6, mars 2007, sider 1204–1215.

²² *MA* (C-648/11), CJEU, 06.06.2013, avsnitt 55-66.

hvilken medlemsstat barnets nærmeste familiemedlemmer befinner seg og om de faktisk er familiemedlemmer eller ikke. Uten representant vil enslige mindreårige barn i slike saker ikke ha en reell mulighet til å påklage statens eventuelle feilbeslutninger.

NOAS finner det videre påfallende at det i artikkel 3(3) ikke finnes unntak for enslige mindreårige asylsøkere. Som allerede nevnt, forplikter bestemmelsen medlemsstater hvor asylsøknaden først er fremmet til å vurdere om saken kan nektes realitetsbehandlet etter EU-regler om første asylland og trygt tredjeland. NOAS kan ikke se at deportasjon av en enslig mindreårig asylsøker til et tredjeland utenfor Schengen hvor barnet ikke har sine foreldre kan være i samsvar med Barnekonvensjonen. Det gir derfor liten mening å forplikte stater til å vurdere å nekte realitetsbehandling i saker som gjelder enslige mindreårige.

Sanksjonering av «sekundærbevegelse» i strid med menneskerettighetsprinsipper

Etter artikkel 4 pålegges asylsøkere plikt til å fremme sin asylsøknad i medlemsstaten hvor de først ankom. Uautorisert «sekundærbevegelse», dvs. transitt fra første Schengenland til et annet Schengenland, skal sanksjoneres etter artikkel 5. Medlemsstaten ansvarlig for asylsøknaden skal etter artikkel 5(1) sanksjonere sekundærbevegelse ved å behandle asylsøknaden i en hurtigprosedyre i samsvær med Prosedyredirektivet artikkel 31(8). Etter artikkel 5(3) pålegges medlemsstater som ikke er ansvarlige for behandling av asylsøknaden plikt til å nekte grunnleggende mottaksforhold listet opp i EUs Mottaksdirektiv artikler 14-19, med unntak av retten til akutt helsehjelp.

NOAS mener at forpliktelsen til å nekte asylsøkere grunnleggende mottaksforhold kan stride med menneskerettighetsprinsipper uttrykt i en rekke menneskerettighetskonvensjoner og Norges grunnlov. Å bli nektet eksempelvis tak over hodet kan for sårbare grupper resultere i brudd på bl.a. artikkel 3 EMK og artikkel 11 i FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter og i saker som involverer barn bl.a. også artikkel 27 i Barnekonvensjonen og Grunnlovens § 104. NOAS påpeker videre at fornektelse av grunnleggende sosiale rettigheter på grunn av uautorisert innreise til flyktninger som ikke har blitt innvilget eller søkt om asyl i et annet land vil komme i strid med Flyktningkonvensjonens artikkel 31(1).²³

NOAS finner det svært påfallende at asylsøkere som reiser videre fra Schengenland hvor asylsystemet har brutt sammen ikke er unntatt fra sanksjonene. Det vises til at selve forslaget i artikkel 3(2) forutsetter at asylsøkere ikke skal overføres tilbake til Schengenland hvor de kan risikere å bli utsatt for umenneskelig eller nedverdiggende behandling på grunn av systemiske mangler i asylprosedyre eller mottaksforhold.

²³ Andreas Zimmermann (Ed.), *The 1951 Convention Relating to the Status of Refugees and its 1967 Protocol: A Commentary*, Oxford University Press, 2011, tilgjengelig fra: <http://goo.gl/Yohn77> side 1264, avsnitt 79; se også: UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), *UNHCR's Revised Guidelines on Applicable Criteria and Standards relating to the Detention of Asylum-Seekers*, 26 February 1999, tilgjengelig fra: <http://www.refworld.org/docid/3c2b3f844.html> avsnitt 4.

Frihetsberøvelse i Dublin-prosedyre og i forbindelse med opptak av fingeravtrykk

Maksimumfrist for hvor lenge en asylsøker kan holdes frihetsberøvet i Dublin-prosedyre foreslås etter artikkel 29(3) forkortet fra seks til fire uker. NOAS støtter dette forslaget i og med at ingen bør holdes frihetsberøvet for administrative formål lenger enn nødvendig.

NOAS finner det imidlertid uakseptabelt at bestemmelsen i prinsippet tillater frihetsberøvelse av enslige mindreårige barn og barnefamilier i Dublin-prosedyren. Det vises til artikkel 29(4) som henviser til EUs Mottaksdirektiv artikler 9-11. Artikkel 11(2) i Mottaksdirektivet tillater frihetsberøvelse av barn så lenge ekstra vilkår er oppfylt. NOAS mener at frihetsberøvelse av barn må unngås. Det vises til fem ferske dommer fra Den europeiske menneskerettighetsdomstolen avsagt mot Frankrike den 12. juni 2016, der åtte dagers frihetsberøvelse av barn med foreldrene ble funnet å være i strid med EMK artikkel 3, selv om interneringssenteret var tilpasset barnas behov.²⁴

Forslag til Eurodac II-forordning forutsetter i artikkel 2(3) en utvidet adgang til bruk av tvangsmidler, inkludert frihetsberøvelse, i forbindelse med opptak av fingeravtrykk og ansiktsfoto dersom asylsøkeren motsetter seg dette. I likhet med ECRE²⁵ støtter NOAS ikke forslaget på dette punktet, selv om barn og sårbare grupper er unntatt fra disse sanksjonene etter artikkel 2(4). NOAS mener at bruk av tvangsmidler med sikte på fastsettelse av saksansvar etter Dublin-forordningen i forbindelse med opptak av fingeravtrykk sjeldent vil kunne være i samsvar med nødvendighetsprinsippet, ettersom det finnes andre typer bevis enn fingeravtrykk som kan oppnå det samme formålet, jf. artikkel 15 i forslaget til omarbeidet Dublin-forordning. NOAS kan heller ikke se at bruk av tvangsmidler i slike saker kan være i samsvar med forholdsmessighetsprinsippet, siden hensyn til europeisk ansvarsfastsettingsmekanisme for behandling av asylsøknader ikke kan anses å være mer tungtveiende enn hensyn til fysisk integritet, menneskeverd og frihet som alle er anerkjent som fundamentale rettigheter.

Eurodac II – risiko for misbruk av personlige opplysninger

Etter artikkel 38 i forslaget til Eurodac II-forordningen skal asylsøkerens personlige opplysninger innhentet av medlemsstater kunne overføres til samarbeidende tredjeland med sikte på uttransport av asylsøkeren til tredjelandet.

NOAS er særlig bekymret for risikoen overføringen av sensitive personlige opplysninger kan medføre for asylsøkere, selv om informasjon om at vedkommende har søkt asyl i Schengen ikke skal gis. NOAS mener at vilkår listet opp i artikkel 38(1-3) ikke i realiteten kan forhindre sensitive opplysninger fra å bli overført videre fra tredjelandet til myndigheter av forfølgelseslandet. Irregulær migrasjon kan dessuten i flere tredjeland i seg selv anses som straffbart og kan medføre alvorlige reaksjoner, inkludert fengsling under potensielt umenneskelige forhold.

²⁴ *A.B. and Others v. France* (no. 11593/12); *A.M. and Others v. France* (no. 24587/12); *R.C. and V.C. v. France* (no. 76491/14); *R.K. and Others v. France* (no. 68264/14); *R.M. and Others v. France* (no. 33201/11).

²⁵ ECRE, *ECRE Comments on the European Commission Staff Working Document "on Implementation of the Eurodac Regulation as regards the obligation to take fingerprints"*, juni 2015, tilgjengelig fra: <http://goo.gl/hgF9IE>

Konklusjon

NOAS takker for anledningen til å delta i høringsrunden, og vi er tilgjengelige for ytterligere kommentarer om dette skulle være ønskelig.

Med vennlig hilsen

Norsk Organisasjon for Asylsøkere

A handwritten signature in blue ink that reads "Ann-Magrit Austenå". The signature is written in a cursive style with a large, looped final flourish.

Ann-Magrit Austenå
generalsekretær

Marek Linha
rådgiver